

Den 30. januar 2003 sendte jeg en endelig rapport vedrørende min inspektion den 17. april 2002 af Statsfængslet ved Nr. Snede. I rapporten anmodede jeg om udtalelse mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 7. juli 2003 med bilag fra direktoratet, herunder en udtalelse af 7. april 2003 fra fængslet. Direktoratet gengiver og kommenterer i direktoratets udtalelse det som fængslet har anført.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.2.1.Afdeling A (og B)

Jeg nævnte under inspektionen at det forhold at de indsattes fulde navne fremgår af navneskilte på dørene, giver anledning til overvejelser med hensyn til anonymitet, navnlig under hensyn til at afdelingerne er åbne for besøgende, og at en sådan skiltning således efter min opfattelse er betænkelig. Da jeg havde rejst spørgsmålet om anvendelse af navneskilte i sagen vedrørende min inspektion af Fængselsafdelingen Kærshovedgård, foretog jeg mig indtil videre ikke mere vedrørende dette spørgsmål i relation til min inspektion af Statsfængslet ved Nr. Snede. Dog bemærkede jeg at jeg i rapporten om min inspektion af Fængselsafdelingen Kærshovedgård, foranlediget af spørgsmål herom fra fængslet under den afsluttende samtale hvor anvendelsen

af dørskilte blev drøftet, havde udtalt at jeg ingen bemærkninger har til at fængslet anvender fornavn og forbogstav på efternavnet medmindre det (undtagelsesvist) ikke sikrer anonymitet. I sagen vedrørende min inspektion af Fængselsafdelingen Kærshovedgård har dette fængsel oplyst at de afdelinger der hidtil havde navneskilte med indsattes fulde navn, nu er gået over til kun at anvende fornavne. Direktoratet har henholdt sig hertil, og jeg har taget dette til efterretning.

Jeg går ud fra at Fængselsafdelingen Kærshovedgårds beslutning om at overgå til kun at anvende fornavne skyldes at fængslet er enig med mig i at anvendelse af navneskilte med indsattes fulde navn er betænkelig, og at også direktoratet er enig heri. Jeg beder Statsfængslet ved Nr. Snede om at oplyse om dette fængsel også har truffet beslutning om ikke at anvende navneskilte med indsattes fulde navn.

Jeg bad fængslet om at oplyse om de besigtigede stuer er repræsentative for standarden som sådan af stuerne på afdeling A, B og C. Jeg bad samtidig fængslet om at oplyse om eventuelle planer for istandsættelse af stuerne og udskiftning af det ældre inventar. For så vidt angår sidstnævnte bad jeg om fængslets bemærkninger til talsmændenes oplysning om at være blevet lovet nye møbler.

Fængslet har oplyst at de besigtigede stuer er repræsentative for standarden. Der er ikke aktuelle planer om istandsættelse, men stuerne istandsættes løbende efter behov og ud fra en vurdering af de økonomiske muligheder. Der vil snarest blive foretaget bygningsyn for 2003 bl.a. med henblik på planlægning af udskiftning af den ældre del af møblementet. Fængslet er enig i at udskiftning er påkrævet, men bemærker samtidig at fængslet netop i 2003 er pålagt en besparelse på den almindelige driftsbevilling på i alt 700.000 kr. Det må derfor forudses at en egentlig gennemførelse af en plan for udskiftning må afvente de kommende finansår.

Som led i regeringens beslutning om oprettelse af yderligere 100 fængselspladser har fængslet taget 15 åbne pladser i brug. Denne kapacitetsudvidelse er gennemført ved at den gamle afdeling over administrationslokalerne (den tidligere afdeling H, nu benævnt afdeling D) er istandsat og indrettet med nyt celleinventar. Afdelingen er fortrinsvis holdt i lyse og friske farver.

Fængslet har videre oplyst at det ikke er korrekt at de indsattes talsmænd er lovet nye møbler. Fængslet havde gerne set at der blev foretaget en mere gennemgribende og hurtigere udskiftning af den ældste og mest nedslidte del af inventaret end den der rent faktisk er sket. Det ses ikke af referaterne fra talsmandsmøderne de seneste to år at spørgsmålet har været sat på dagsordenen eller i det hele taget drøftet. Hvis spørgsmålet desuagtet har været berørt, har der formentlig været enighed mellem ledelsen og talsmændene om at udskiftning af en stor del af inventaret var påkrævet, og at man derfor havde – og fortsat har – et stort ønske om at gennemføre en sådan udskiftning så snart de økonomiske muligheder herfor er til stede.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad tillige om underretning om resultatet af den undersøgelse som fængslet ville foretage vedrørende problemet med rust i vandet.

Fængslet har oplyst at der den 3. december 2002 er udtaget vandprøver der viser at jernindholdet er under grænseværdien. Fængslet har vedlagt kopi af resultatet af vandprøven og har bemærket at jern i små doser er uskadeligt, ja nærmest sundt for mennesker. Fængslet har tilføjet at mange af fængslets rør er af ældre dato. Der kan derfor ved aftapningssteder der ikke bruges jævnligt, samle sig en smule rust i det stillestående vand i røret. Fængslet kan derfor ikke afvise at det første vand der aftappes, i så tilfælde har lidt farve. Ved aftapningssteder der er i

konstant brug, er der ingen problemer med rust. Ved henvendelse til Eurofins, Dansk Miljøcenter A/S, er det oplyst at der ikke er nogen risiko forbundet med at indtage det ovennævnte kortvarigt farvede vand.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Såfremt renevæske og vejledninger hertil ikke allerede var sat op de steder hvor de manglede, henstillede jeg at det skete. Jeg bad om underretning om hvad der videre var sket/skete vedrørende dette forhold.

Fængslet har oplyst at det påhviler sygeplejersken at kontrollere at renevæske og vejledning er ophængt på toiletter og baderum. Denne pligt er efter mit besøg blevet indskærpet. Fængslet har tilføjet at det fortsat forekommer at de indsatte fjerner væske og vejledning.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad fængslet om at overveje en placering af renevæsken sådan at (mindre) børn ikke kan få fat i den. (Jeg havde ved min inspektion dagen efter af Fængselsafdelingen Kærshovedgård konstateret at renevæske et enkelt sted var placeret højt på væggen).

Fængslet har oplyst at det under det kommende bygningssyn vil blive overvejet hvordan renevæsken mest hensigtsmæssigt kan placeres således at små børn ikke kan få fat i den.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af overvejelserne under det kommende bygningsyn.

Selv om opholdsstuen på afdeling A efter det oplyste ikke benyttes meget, henstillede jeg til fængslet at indrette opholdsstuen mere indbydende og hyggeligt. Min henstilling omfattede også opholdsstuen på afdeling B såfremt den fremtrådte på samme måde. Jeg bad fængslet om at oplyse hvad der skete i anledning af min henstilling.

Fængslet har oplyst at det nu er besluttet at ændre på indretningen og anvendelsen af opholdsstuerne på afdeling A og B. Stuerne istandsættes og males i løbet af foråret 2003. Der er indkøbt billardborde (1/4 match billard) der er opstillet i lokalerne. Et mindre tv ophænges på væggen, der er fortsat dartskeive ophængt, og lokalerne vil derfor fremover kunne anvendes til flere formål. Antallet af siddepladser reduceres, formentlig ved at den i rapporten side 16 nævnte bæk fjernes. Lokalerne vil blive søgt indrettet mere indbydende med bl.a. flere billeder på væggene og grønne planter. De indsattes talsmænd har erklæret sig enige i anvendelsen og indretningen, og fængslet håber derfor at lokalerne reelt opfylder et behov.

Beslutningen om denne indretning frigør et lokale i fritidsbygningen (nuværende billard/poolrum), der herefter inddrages til skole/undervisningsrum. Fængslet har henvist til bemærkningerne herom side 49 til punktet om skole/undervisning.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning og går ud fra at det beskrevne arbejde med indretning af opholdsstuerne nu er færdigt.

Ad punkt 2.2.2.Afdeling C

Jeg bad fængslet oplyse om eventuelle planer med hensyn til istandsættelse af toiletterne (hullerne i loftet).

Fængslet har oplyst at toiletterne på afdeling C vil blive istandsat hurtigst muligt. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder fængslet om at oplyse når arbejdet med istandsættelse er afsluttet.

Jeg anbefalede fængslet at erstatte håndsæben med flydende håndsæbe og håndklæderne med papirhåndklæder eller andet (f.eks. en elektrisk håndtørrer). Jeg bad fængslet om at underrette mig om hvad min anbefaling gav anledning til.

Fængslet har oplyst at der tidligere har været opsat sæbedispensere på alle toiletter og baderum, men at de blev fjernet igen, fordi de enten blev slået i stykker eller revet ned. Fængslets bygningsvæsen frygter at der vil blive en del vedligeholdelsesarbejde efter opsætning af elektriske håndtørrere, men fængslet er opmærksom på at direktoratet i skrivelse af 26. marts 2003 har henstillet at institutionerne udskifter håndklæder og håndsæbe med sæbedispensere og håndklæderuller eller lignende. Fængselsinspektøren har telefonisk oplyst at der endnu ikke er taget stilling til hvordan fængslet vil forholde sig i anledning af henstillingen.

Direktoratet har henholdt sig hertil med bemærkning om at direktoratet ved straffuldbyrdeskontorets skrivelse af 3. juli 2003 har taget til efterretning at enkelte af institutionerne har tilkendegivet at de på grund af de udmeldte rådighedsbeløb finder det vanskeligt at efterkomme henstillingen i skrivelsen af 26. marts 2003. Direktoratet har dog samtidig understreget at direktoratet lægger vægt på at henstillingen indgår i institutionernes overvejelse i forbindelse med planlægningen af den fremtidige ressourceanvendelse. Direktoratet har anmodet Statsfængslet ved Nr. Snede om underretning hvis fængslet på grund af hærværksfare ikke finder at kunne efterkomme direktoratets henstilling.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af fængslets overvejelser. For så vidt angår opsætning af beholdere med flydende sæbe bemærker jeg at der ikke behøver at være tale om fastmonterede beholdere på væggen. For så vidt angår håndklædet bemærker jeg at min anbefaling som nævnt i rapporten også omfatter papirhåndklæder (eller andre engangshåndklæder).

Ad punkt 2.2.4. Afdeling G – straf- og isolationsafdelingen

Jeg gik ud fra at fængslet havde overvejet eller ville overveje hvordan besøgsrummet – ud over ved opsætning af billeder på væggen og placering af legetøj i rummet – kunne gøres mere hyggeligt, og jeg bad fængslet om at oplyse mig om resultatet af disse overvejelser.

Fængslet har oplyst at der er anskaffet to lænestole og en reol til diverse legeartikler, og at der er ophængt billeder/plakater på væggene.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.2.5.Udenomsarealer

Jeg bad om fængslets bemærkninger til talsmændene for de åbne afdelingers klage under samtalen med mig over at de indsatte havde fået afslag på en anmodning om at få foretaget maling af udendørs bænke.

Fængslet har oplyst at bygningsvæsnet ikke har fået henvendelser om maling af udendørs bænke. Fængslet har desuden oplyst at bænkene er udført i trykimprægneret træ som ikke egner sig til maling, men bør behandles med en specialolie i en lys grøn farve.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Med den bemærkning at jeg går ud fra at fængslet (bygningsvæsnet) er opmærksom på når der er behov for oliering af bænkene, har jeg noteret mig det oplyste.

Jeg bad fængslet om at oplyse nærmere om de planer som blev oplyst under inspektionen, om at anlægge en fodboldbane til isolationsafdelingen på området uden for gården.

Fængslet har oplyst at etablering af en fodboldbane ved den halvåbne afdeling og isolationsafdelingen ikke længere er aktuel. Statsfængslet ved Nr. Snede skal etablere 85 midlertidige lukkede pladser i løbet af 2003. En del af pladserne vil blive etableret ved at den nuværende halvåbne afdeling omdannes/sikres til lukkede pladser.

Der stiles mod at sidstnævnte pladser skal være færdige i løbet af sommeren 2003. Fængslet har dog endnu ikke kendskab til de bygningsmæssige planer, herunder hvorledes de sikkerhedsmæssige problemstillinger vil blive varetaget. Fængslet forventer snarest at blive inddraget heri.

I forbindelse med etableringen af de lukkede pladser forudsætter fængslet at der reserveres de fornødne udenomsarealer til boldspil mv.

Fra fængslets side er det i øvrigt foreslået at der i forbindelse med nybyggeriet etableres en ny sportshal, jf. mine bemærkninger om den nuværende sportshal (rapportens side 36).

Direktoratet har henholdt sig hertil og har tilføjet at kriminalforsorgens rådgivende arkitekt på et møde mellem direktoratet og fængslet i starten af maj 2003 orienterede om skitseprojektet. Direktoratet vil inden for de økonomiske rammer forsøge at sikre nødvendige udendørsfaciliteter.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder direktoratet om at orientere mig når der er truffet beslutning om hvilke udendørsfaciliteter fængslet skal have.

Jeg bad fængslet om at overveje at gøre gården til isolationsafdelingen mere indbydende, og jeg bad fængslet om at underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Fængslet har oplyst at der ikke er planer om at etablere overdækning/halvtag på gårdtursarealet, da et sådant vil indebære at undvigelsesmulighederne øges. I forbindelse med etablering af nye lukkede pladser hvor det forventes at der skal etableres en ydre sikkerhed i form af flere lag hegn og elektronisk overvågning af bygninger og udenomsarealer, vil indretningen af gårdtursarealet på strafafdelingen blive taget op til fornyet overvejelse.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af de overvejelser som fængslet vil foretage vedrørende indretningen af gården.

Ad punkt 2.3.2. Isolationsrum mv.

Jeg bad om oplysning om hvad der videre måtte være sket i anledning af det som direktoratet anførte i forbindelse med direktoratets inspektion af fængslet i 1994 om at det måtte være muligt at få det (ene af de to) isolationsrum som direktoratet besigtigede, til at fremtræde i mere velholdt stand og med en mere harmonisk møblering.

Direktoratet har oplyst at direktoratet i brev af 5. august 1994 til talsmændene med kopi til fængslet besvarede en række spørgsmål om bygningernes vedligeholdelse. Også klagen over vedligeholdelse af isolationsrummet blev behandlet. Direktoratet har ikke vedlagt kopi af dette brev.

Jeg beder direktoratet om en kopi af dette brev.

Jeg henstillede til fængslet at udarbejde en plan for istandsættelse af straffcellerne og isolationsrummene og herunder indrette de to rum med fastboltet møblement der anvendes til arbejdsvægrende, på en mere hensigtsmæssig måde (hvis de fortsat ønskedes anvendt til arbejdsvægrende). Jeg bad fængslet om at oplyse hvad der skete i den anledning.

Fængslet har oplyst at det er vanskeligt at opretholde ordentlig vedligeholdelsesstandard i isolationsrummene medmindre man ønsker at nedprioritere andre opgaver. Ved det kommende bygningsyn vil man drøfte udarbejdelsen af en plan for vedligeholdelsen.

Fængslet har videre oplyst at rummene fremover ikke vil blive anvendt til arbejdsvægrende som i stedet vil blive placeret i de to øvrige isolationsrum med blandt andet seng, bad og toilet. Med hensyn til cellerne med fastboltet møblement vil det ene fremstå uændret, mens det andet vil blive søgt omdannet til samtalerum, herunder til besøgende der indfinder sig uden for ordinær besøgstid.

Fængslet har i øvrigt oplyst at de to rum med fastboltet møblement ikke længere anvendes til besøgende (som nævnt i direktoratets rapport). Siden den interne inspektion i 1994 er rummene i stadig mindre grad blevet anvendt til besøgende, idet man som altovervejende hovedregel afviser besøgende der ikke indfinder sig i besøgstiden.

Direktoratet har henholdt sig til det som fængslet har anført.

Jeg tager det oplyste til efterretning og beder fængslet om at underrette mig om resultatet af drøftelserne under det kommende bygningsyn med hensyn til at udarbejde en vedligeholdelsesplan for rummene.

Ad punkt 2.3.6.Fritidsfaciliteter

Jeg henstillede til fængslet at udstyre sofaen og stolen i billard-/poolrummet med ryghynder, at erstatte den ødelagte hynde med en anden og at udsmykke rummet så det fremtræder mere hyggeligt. Jeg bad om underretning om hvad der videre skete i anledning af min henstilling.

Fængslet henviser til det under pkt. 2.2.1. nævnte om at der er truffet beslutning om at nedlægge billard/poolrummet i fritidsbygningen og i stedet anvende lokalet til undervisning. Der etableres i stedet billard i de eksisterende opholdsrum på afdeling A og B. Der er i forvejen billard på afdeling C og D.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg henstillede til fængslet at istandsætte kondirummet, og herunder opsætte bedre belysning i den mørke ende. Uanset at der i Statsfængslet ved Sdr. Omme var iværksat et forsøgsprojekt, henstillede jeg tillige til fængslet at gennemgå redskaberne i motionsrummet med henblik på at tage stilling til behovet for istandsættelse eller udskiftning af (nogle af) disse redskaber, herunder eventuelt udskiftning med egentlige motionsredskaber. Jeg bad i den forbindelse om fængslets bemærkninger til det af talsmændene oplyste om at der var givet tilsagn om at en af talsmændene kunne renovere redskaberne mv.

Jeg henstillede tillige til fængslet at udskifte betrækket på skumgummihynden eller erstatte hynden med en anden.

Jeg bad om underretning om hvad der videre skete i anledning af mine henstillinger.

Fængslet har udtalt at fængslet er enig med mig at kondirummet trænger til en gennemgribende reovering, herunder udskiftning af nogle af redskaberne. Fængslet oplyser at der tillige er et stort ønske om maling, anskaffelse af gummimåtte til gulvbelægning, bedre belysning, plakater på væggene mv. På grund af den aktuelle økonomiske situation hvor fængslet står

foran besparelser på driften i 2003, finder fængslet imidlertid ikke at der i år 2003 er mulighed for renovering og dertil hørende nyanskaffelser.

Vedrørende det af talsmændene oplyste om at der var givet tilsagn om at en af talsmændene kunne renovere redskaberne mv., har fængslet bl.a. oplyst at det er korrekt at der fra fængslet side blev givet talsmanden tilsagn om at han selv kunne stå for renoveringen af nogle af kondi-redskaberne. Et af motionsredskaberne blev også renoveret ved fællestalsmandens indsats. Den funktionær der er tilknyttet hobbyværkstedet, har oplyst at de indsatte fortsat har et stående tilbud om at stå for renovering af de øvrige redskaber. Materialer er indkøbt, men der er angiveligt p.t. ingen indsatte der har påtaget sig opgaven.

For så vidt angår den konkrete udskiftning af betrækket til skumgummihynden har fængslet telefonisk oplyst over for direktoratet at de betræk som er gået i stykker, vil blive udskiftet.

Direktoratet har henholdt sig til det af fængslet oplyste, herunder om at der ikke i 2003 er mulighed for en gennemgribende renovering af lokalet eller renovering og udskiftning af motionsredskaberne på grund af den aktuelle økonomiske situation.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder om at de betræk som er gået i stykker, vil blive – og, går jeg ud fra, nu er blevet – udskiftet. Jeg har endvidere noteret mig at talsmændene og de indsatte vil kunne stå for renovering af redskaberne, og at der er indkøbt materialer til brug herfor. For en ordens skyld bemærker jeg at jeg går ud fra at de indsatte er bekendt med tilbuddet om at de selv kan stå for renoveringen.

Jeg beder fængslet om at orientere mig når der bliver mulighed for renovering af lokalet.

Jeg henstillede til fængslet at der i kondirummet blev opsat skriftligt instruktionsmateriale omfattende brugen af udstyret og opvarmnings- og udstrækningsøvelser. Jeg bad om underretning når det var sket.

Fængslet har oplyst at det har vist sig vanskeligt at skaffe plancher og brugsanvisninger til de redskaber fængslet har, men fængslet vil ved kontakt til andre fængsler eller direktoratet forsøge at fremskaffe plancher og brugsanvisninger til ophæng. Fængslet er opmærksom på at direktoratet har henstillet at der opsættes skriftlig vejledning i brug af motionsredskaber. Jeg vil blive underrettet når instruktionsmateriale er ophængt.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og afventer underretning når instruktionsmateriale er sat op.

Jeg bad direktoratet om at oplyse om behandlingen af den ansøgning om opførelse af ny sportshal som fængslet oplyste at fængslet havde haft liggende i direktoratet siden midten af 1980'erne.

Direktoratet har oplyst at direktoratet den 26. november 1986 modtog et forslag til opførelse af ny sportshal. Der var alene tale om en løst skitseret plan idet fængslet var klar over at der ikke var økonomisk mulighed for at opføre en hal til 2 mio. kr., endsige til 4 mio. kr. Forslaget er indgået i direktoratets langsigtede planer uden at der dog har været mulighed for at realisere forslaget.

Direktoratet har i tilslutning hertil udtalt at direktoratet er enig i at den nuværende gymnastiksal er utidssvarende, og projektet om opførelse af en ny hal vil fortsat indgå i direktoratets planlægning. På grund af kriminalforsorgens nuværende økonomiske situation er det dog ikke muligt at igangsætte et projekt for øjeblikket, men fængslets ønske om forbedrede sportsfacili-

teter vil blive opprioriteret i forbindelse med etableringen af lukkede pladser i fængslet pr. 1. januar 2004.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg gik ud fra at arbejdet med indretning af fritidshuset til de indsatte på de halvåbne afdelinger og isolationsafdelingen nu var afsluttet og fritidshuset taget i brug. Såfremt denne antagelse var forkert, bad jeg fængslet om at oplyse hvornår arbejdet forventedes at være afsluttet.

Direktoratet har henvist til besvarelsen nedenfor under pkt. 3.2. om indretningen af fritidsbygningen. Det fremgår heraf at fritidshuset er indrettet og – går jeg ud fra – taget i brug.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.1.Arbejde mv.

Jeg bad fængslet om at oplyse hvorfor sygemeldte indsatte på halvåbent afsnit skal opholde sig på egen stue for låst dør, mens sygemeldte indsatte på åben afdeling blot skal opholde sig på afdelingen.

Da sygemeldte indsatte kan have ophold på afdelingen/egen stue i arbejdstiden, bad jeg tillige fængslet om at oplyse hvorfor det samme ikke gør sig gældende for arbejdsvægrende som det blev oplyst at der er meget få af. Jeg bemærkede at jeg, som det fremgik, er opmærksom på at straffuldbyrdelsesloven som alternativ til ophold i eget opholdsrum hjemler anbringelse af

arbejdsvægrende på anvist sted i arbejdstiden (§ 64, stk. 1, nr. 2), og at Statsfængslet ved Nr. Snede ikke har nogen sygeafdeling eller sygestue.

Fængslet har bl.a. oplyst at målgruppen for halvåbent afsnit er ”svage indsatte” der typisk har svært ved at begå sig socialt, og hvoraf en del er psykisk afvigende og/eller dømt for seksualkriminalitet. Disse indsatte har specielt brug for beskyttelse og indelåses derfor om natten. Erfaringerne med natlig indelåsning er meget positive, og mange indsatte har givet udtryk for at det giver dem ro om natten og hindrer negative følger af fællesskab, som f.eks. mobning, chikane og egentlige trusler. Ud fra lignende betragtninger har fængslet fundet det hensigtsmæssigt at også sygemeldte på de halvåbne afdelinger indelåses på egen stue i arbejdstiden. De syge indsatte låses dog ud i middagspausen og ved konkrete opkald fra cellen. Fængslet har oplyst at der ikke har været klager fra de indsatte over denne foranstaltning. Fængslet har i øvrigt bemærket at der ikke er cellekald på stuerne på de åbne afsnit.

For så vidt angår mit spørgsmål om hvorfor arbejdsvægrende ikke ligesom sygemeldte indsatte kan være på afdelingerne, har fængslet indledningsvis oplyst at sygemeldte ikke kan være andre steder end på afdelingen idet fængslet ikke råder over en sygeafdeling. Ud over syge vil der på afdelingen kunne opholde sig nye indsatte der endnu ikke er arbejdsplaceret, og indsatte der senere på dagen skal på udgang eller transporteres et eller andet sted hen. Der vil derfor fra tid til anden opholde sig mange indsatte på afdelingen. Da der ikke altid er personale på afdelingerne i dagtimerne, ønsker fængslet af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn at begrænse antallet af indsatte på afdelingerne mest muligt. Den 6. juni 2003 har fængslet telefonisk over for direktoratet præciseret at fængslet af personaleressourcemæssige årsager ikke finder at der bør opholde sig flere indsatte på afdelingerne/egne stuer i arbejdstiden end højst nødvendigt, uanset at antallet af arbejdsvægrende ikke er særligt stort. De arbejdsvægrende samles derfor i en stue ved centralvagten hvor der altid er personalebemanding.

Direktoratet har henholdt sig til det af fængslet oplyste. For så vidt angår de arbejdsvægrende har direktoratet desuden lagt vægt på at fængslet, jf. straffuldbyrdelseslovens § 64, stk. 1, nr. 2, som alternativ til eget opholdsrum har ret til at anvise arbejdsvægrende ophold på et bestemt sted i arbejdstiden.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.2.Fritid

Jeg bad fængslet om at overveje at lægge løbetilbudene i faste rammer og meddele mig resultatet af disse overvejelser.

Fængslet har bl.a. oplyst at der nu to gange ugentligt arrangeres løbeture med en fængselsfunktionær. Løbeturene foregår efter normal arbejdstids ophør. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg noterede mig det af fængslet oplyste om de tiltag der var taget med henblik på forbedringer på fritidsområdet, og jeg bad fængslet om at oplyse nærmere herom.

Fængslet har oplyst at fængslet for tiden i forbindelse med udvidelsen af fængslet med 15 pladser i det åbne afsnit og med gennemførelse af besparelser i 2003 på lønsummen drøfter ændret tjenestetilrettelæggelse for fængselsfunktionærerne. I denne forbindelse er spørgsmålet om faste rammer for fritidsaktiviteter (herunder løbeaktiviteter) også blevet drøftet. Fængslet har i

den forbindelse oplyst at minigolfbanen vil blive revet ned da den er i en stand der gør at det ikke er muligt at renovere den.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder fængslet orientere mig hvis drøftelserne om ændret tjenestetilrettelæggelse i øvrigt måtte resultere i ændringer vedrørende fritidsområdet. Jeg henviser til mit citat i den endelige rapport s. 47 fra fængslets udtalelse af 17. juni 2002 hvori det blev oplyst at der var truffet beslutning om ændring af ledelsesstrukturen bl.a. med henblik på en tættere opfølgning af serviceringen af de indsatte, herunder på fritidsområdet, og at det ville være ønskeligt med flere såkaldt styrede aktiviteter.

Jeg bad fængslet om at oplyse om den endelige indretning af lokalet i fritidsbygningen på halvåben afdeling blev som forventet, og at oplyse nærmere om de kondirenskaber som blev opstillet.

Fængslet har oplyst at lokalet er indrettet med fire motionsredskaber: en bæk til rygtræning, en bæk til bentræning, et træktårn til træning af arme, skuldre, ryg og brystmuskler samt en ribbe. Der var planlagt yderligere indkøb af to-tre motionsredskaber i 2003, men på grund af den økonomiske situation i år 2003 vil dette næppe blive gennemført. Indretningen af lokalet er i øvrigt sket som forventet med et bordtennisbord og en opholdsafdeling.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.3.Undervisning

Jeg bad om fængslets bemærkninger til talsmændene for de åbne afdelingers ønske om flere undervisningslokaler. Som begrundelse herfor havde talsmændene henvist til at læsesvage indsatte manglende skolekundskaber eksponeres på en uheldig måde når de er nødsaget til at dele lokale med hold af indsatte som har skolekundskaber på et højere niveau. Denne eksponering kan, ifølge talsmændene, medføre at disse indsatte helt afstår fra at deltage i undervisning. Jeg bad fængslet om oplysning om hvorvidt talsmændene efter fængslets opfattelse har ret i at nogle indsatte af nævnte årsag afholder sig fra at deltage i undervisning.

Jeg bad i den forbindelse fængslet om tillige at oplyse hvordan undervisningen tilrettelægges (inddeling og undervisning af indsatte i hold efter deres forudsætninger mv.).

Jeg bad tillige fængslet om at oplyse hvad der videre var sket med hensyn til etablering af AMU-kurser i fængslet.

Fængslet har indledningsvis oplyst at fængslet er blevet opmærksom på en fejl på side 49, næstsidste afsnit, i inspektionsrapporten. Der undervises rettelig på fire niveauer i dansk, og der aflægges ikke eksamen i matematik.

Fængslet udbyder FVU-læsning (forberedende voksenundervisning) med prøve på både den halvåbne og de åbne afdelinger. Der er planlagt fire prøveterminer i 2003, det vil sige at der udbydes otte hold i årets løb i faget læsning. Til læsesvage elever tilbydes trin 1. Dette er et undervisningstilbud fastlagt og defineret af Undervisningsministeriet. Der knytter sig en testningsprocedure samt et prøveapparat til ordningen. Samme undervisningstilbud gives også på amternes voksenundervisningscentre (VUC). Direktoratet for Kriminalforsorgen udgør et VUC, hvortil de enkelte fængselsskoler er knyttet.

Fagene udbydes som deltidsundervisning. Faget dansk er prioriteret højest med hensyn til timetal og specialuddannet lærerkraft. Faget matematik tilgodeses kun i mindre omfang, og der aflægges som nævnt ikke eksamen. Meget tunge specialundervisningsopgaver visiteres til kompenserende specialundervisning i amtsregi, og de indsatte undervises via frigang fra fængslet.

Med hensyn til de læsesvage elever kan fængslet ikke afvise at talsmændene kan have ret i at nogle læsesvage indsatte afholder sig fra undervisning af den nævnte årsag. Fængslet har i den forbindelse henvist til det under pkt. 2.2.1. nævnte om at det lokale i fritidsbygningen der hidtil har været anvendt til billard/poolrum, nu frigøres til skole. Der vil derfor fremover være bedre mulighed for at opdele undervisningshold således at et eventuelt problem med eksponering af de læsesvage elever begrænses og helst helt undgås.

Fængslet har haft kontakt til AMU-systemet der har oplyst at man er ved at gennemføre omfattende strukturændringer med henblik på sammenlægning af AMU-centre og tekniske skoler. Det er derfor p.t. ikke muligt for AMU-systemet at gå nærmere ind i overvejelser om etablering af kurser i fængslet. I forbindelse med ibrugtagning af de nye lukkede pladser i Nr. Snede vil spørgsmålet blive overvejet på ny.

Direktoratet har henholdt sig til fængslets oplysning om at der i forbindelse med frigørelse af et lokale i fritidsbygningen bliver mulighed for i højere grad at niveaudele undervisningen således at man kan undervise elever på samme niveau, og dermed nedsætte en eventuel risiko for at indsatte fravælger undervisning. Direktoratet har ingen bemærkning til fængslets oplysninger om hvordan undervisningen tilrettelægges. Med hensyn til etablering af AMU-kurser i statsfængslet har direktoratet taget fængslets oplysninger til efterretning.

Jeg har noteret mig det oplyste om mulighederne for niveaudelt undervisning som følge af frigørelse af et lokale til undervisningsbrug. Idet jeg går ud fra at fængslet vil foretage en sådan opdeling, beder jeg fængslet om at oplyse om erfaringerne hermed så snart dette er muligt.

Heller ikke jeg har bemærkninger til det af fængslet oplyste om tilrettelæggelsen af undervisningen.

Jeg har noteret mig det oplyste om at det for tiden ikke er muligt at etablere AMU-kurser i fængslet, men at spørgsmålet vil blive overvejet på ny i forbindelse med ibrugtagningen af de lukkede pladser. Jeg beder om underretning om resultatet af disse overvejelser.

Ad punkt 4. Lægebetjening mv.

Jeg bad fængslet om at oplyse om adgangen til lægejournalerne på tidspunkter hvor hverken læge eller sygeplejerske er til stede, og hvor der er brug for journalerne, f.eks. i forbindelse med et vagtlægebesøg.

Fængslet har oplyst at lægevagten efter anmodning kan få adgang til lægejournalerne. Direktoratet har uddybet at det sker ved at vagtlægen får udleveret en nøgle til lægeværelset, og direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.2. Købmandsordningen

Jeg bad fængslet om ved henvendelse til købmanden at undersøge om det var muligt at fremskaffe en vejledende prisliste (til brug for de indsatte der ikke kommer i butikken) og meddele mig resultatet af denne undersøgelse.

Fængslet har oplyst at fængslet har spurgt købmanden om muligheden for at få udleveret en vejledende prisliste. Købmanden har oplyst at han ikke har sådanne vejledende prislister og derfor ikke kan opfylde dette ønske. På forespørgsel har købmanden oplyst at han som en service over for de indsatte meget gerne vil udarbejde en liste over de mest købte varer med anførte vejledende priser. Fængslet har aftalt med købmanden at fængslet sammen med de indsatte udarbejder en liste med de varer som efter de indsattes mening bør medtages og indgå i den ”vejledende prisliste”.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.4.Modtagelse og rundvisning

Jeg gik ud fra at rundvisning i forbindelse med modtagelse omfattede arbejdspladserne, således at de indsatte har set disse inden samtalen med beskæftigelseslederen (souschefen). Såfremt det ikke forholdt sig sådan, bad jeg om oplysning herom.

Fængslet har oplyst at der er iværksat en ny modtagelsesprocedure. Modtagelsen af nye indsatte sker hver onsdag kl. 16.30-17.30. De indsatte orienteres om en række forhold, herunder arbejdspladsernes beliggenhed og hvori arbejdet består, men de vises normalt ikke rundt i

fængslet. I forbindelse med arbejdspladsvurderingen vil de indsatte normalt blive kontaktet af en værkfører fra arbejdspladsen, og der vil ofte i den forbindelse blive givet en rundvisning på arbejdspladsen.

Fængslet har telefonisk over for direktoratet oplyst at den nye modtagelsesprocedure vil blive evalueret inden årets udgang. Det vil i den forbindelse blive drøftet om der konsekvent skal ske rundvisning i forbindelse med modtagelsen.

Fængslet har desuden vedlagt kopi af den folder der udleveres til de indsatte, og som samtidig fungerer som en tjekliste for personalet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af den evaluering af modtagelsesproceduren som vil finde sted inden udgangen af år 2003.

Jeg bad fængslet om at oplyse hvornår og på hvilken måde de indsatte orienteres om talsmandsordningen.

Fængslet har oplyst at de indsatte orienteres om talsmandsordningen i forbindelse med den nye modtagelsesprocedure. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg har desuden noteret mig at det af fængslets udkast til talsmandsregler fremgår at reglerne vil blive optaget i regelsamlingen for de indsatte.

Jeg bad fængslet om at oplyse om fængslet sammen med indkaldelsen udsender generelt informationsmateriale, jf. forudsætningen herom i direktoratets skrivelse nr. 72 af 16. maj 2002. I givet fald bad jeg fængslet om at vedlægge et eksemplar af dette materiale.

Fængslet har vedlagt det informationsmateriale der udsendes sammen med indkaldelsen til afsoning. Det består af den ovenfor nævnte folder (kort orientering om fængslet) og en vejledning. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.5.Besøg

Jeg bad fængslet om at oplyse hvordan forsøgsordningen hvorefter de indsatte der ikke modtager besøg, kan anvende sportspladsen fra kl. 12, var forløbet.

Fængslet har oplyst at ordningen er forløbet tilfredsstillende, og at den derfor er gjort permanent. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad fængslet om at overveje muligheden for at rykke besøgstiden om søndagen så den startede og sluttede en time eller to senere end det var tilfældet på inspektionstidspunktet. Jeg bad om underretning om resultatet af disse overvejelser.

For så vidt angår lørdagen hvor der ikke er indsatte der kommer retur fra udgang, bad jeg tilsvarende fængslet om at overveje flytning af besøgstiden, eventuelt blot en time eller to. Jeg tilkendegav at jeg var opmærksom på at en sådan flytning, som oplyst af fængslet, krævede en ændring af besøgspostens arbejdstid.

Fængslet har oplyst at spørgsmålet om ændring af besøgstiden har været drøftet i forbindelse med igangværende drøftelser med personalets organisation om ændringer i tjenestetilrettelæggelsen som følge af gennemførelse af besparelseskraav. Drøftelserne er ikke tilendebragt, men på baggrund af de foreløbige resultater af disse drøftelser forventer fængslet ikke at der vil ske ændringer af besøgstiden. Fængslet har i øvrigt oplyst at der i forbindelse med de drøftelser og møder som har været afholdt med talsmændene siden inspektionen, ikke har været fremsat ønske om ændring af besøgstiderne og heller ikke har været rykket for svar vedrørende dette spørgsmål.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste. Hvis det skulle vise sig at der sker ændringer i besøgstiden, beder jeg fængslet om at underrette mig herom.

I forlængelse af min anmodning om underretning om forsøgsordningen, jf. ovenfor, bad jeg fængslet om udtrykkeligt at komme med bemærkninger til de indsattes ønske om også at kunne bruge udearealet om sommeren, og herunder oplyse om baggrunden for de forskellige ordninger i Statsfængslet ved Nr. Snede og Fængselsafdelingen Kærshovedgård.

Fængslet har oplyst at forskellen i anvendelse af udearealerne for de besøgende på Statsfængslet ved Nr. Snede og Fængselsafdelingen Kærshovedgård primært beror på forskellen i klientellets karakter, men også på bygningernes beliggenhed i forhold til offentlighedens adgang og

forholdene i øvrigt. Fængslet har desuden telefonisk over for direktoratet oplyst at flersengsstuerne på Fængselsafdelingen Kærshovedgård nødvendiggør at der er mulighed for at benytte udendørsarealerne året rundt.

Fængslet har videre oplyst at der er tale om en afvejning mellem på den ene side de ordens- og sikkerhedsmæssige aspekter ved ordningen og på den anden side hensynet til at de indsatte og deres besøgende sikres så gode forhold som muligt – forstået som så få restriktioner som muligt.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad endvidere om fængslets bemærkninger til de indsattes ønske om et legerum.

Fængslet har oplyst at indretning af legerum til de besøgendes børn vil nødvendiggøre nedsættelse af kapacitet, idet et lokale hertil af hensyn til overvågning af de indsattes børn nødvendigvis måtte indrettes på hver enkelt afdeling. Der er således i dag ikke (ledige) lokaler på afdelingerne der kan inddrages til formålet.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har henvist til at en kapacitetsnedsættelse ikke er mulig for tiden.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.6. Bibliotek

Selv om der ikke er krav om en bestemt bogsamling, og det er muligt at hjemlåne bøger fra Vejle Bibliotek, bad jeg fængslet om at overveje at udvide bogudvalget i fængslets eget bibliotek og meddele mig resultatet af disse overvejelser.

Da de indsatte ikke selv må søge bøger via pc'en, bad jeg tillige fængslet om at overveje at indhente et bogkatalog og meddele mig resultatet af disse overvejelser.

Jeg bad endelig under dette punkt fængslet om at overveje at udvide åbningstiden og at underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Fængslet har oplyst at biblioteksordningen nu administreres af en gruppe fængselsfunktionærer, og at biblioteket har åbent hver mandag fra kl. 15.30-17.00. Åbningstiden er således udvidet med en halv time.

For så vidt angår udvidelsen af bogudvalget har fængslet oplyst at der i 2003 (og herefter hvert år) vil blive indkøbt ca. 20-40 nye bøger. Fængslet mener derfor ikke umiddelbart at der er behov for et bogkatalog idet fængslet vil overlade det til Vejle bibliotek at rådgive om relevante indkøb.

Endelig har fængslet oplyst at fængslet i forbindelse med oprettelse og etablering af de nye lukkede pladser vil overveje biblioteksordningen på ny.

Direktoratet har henholdt sig til det af fængslet oplyste vedrørende udvidelsen af åbningstiden og bogindkøb. For så vidt angår anskaffelse af bogkataloger har direktoratet udtalt at bogkataloger kan være en inspirationskilde som bør forefindes på alle biblioteker, således at også indsatte som ikke ved hvad de kunne tænke sig at læse, kan blive inspireret af bogkataloget og

dermed gøre øget brug af biblioteket. Denne inspiration afløses efter direktoratets mening ikke af Vejle biblioteks rådgivning om relevante indkøb. Direktoratet har derfor henstillet til fængslet at anskaffe bogkataloger. Direktoratet har i den forbindelse nævnt at en del biblioteker har bogkataloger e.l. liggende på bibliotekets hjemmeside, og at det i sådanne tilfælde vil være tilstrækkeligt at fængslet med jævne mellemrum udprinter et bogkatalog til brug på fængslets bibliotek.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at fængslet har fulgt direktoratets henstilling. Jeg beder om underretning om resultatet af de fornyede overvejelser om biblioteksordningen som fængslet vil foretage i forbindelse med ibrugtagningen af de lukkede pladser.

Ad punkt 6.7.Maling af egne stuer mv.

Jeg bad fængslet om at oplyse hvorvidt de indsatte har eller vil få mulighed for at få indflydelse på farven på vægmalingen i deres egne stuer, f.eks. ved at kunne vælge mellem et vist udvalg af farver.

Fængslet har oplyst at de indsatte i dag ikke har indflydelse på farvevalg til stuerne, og at der ikke er planer om at ændre herpå. Fængslet er imidlertid opmærksom på utilfredsheden med farvevalget, og der er derfor nu – med ansættelsen af en malerværkmester – lagt op til andet farvevalg, herunder netop ved at der opereres med flere farver.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad direktoratet om at overveje om der for de åbne fængsler – ligesom for de lukkede fængsler – burde være fælles retningslinjer for spørgsmålet om de indsattes medindflydelse på farvevalget i deres stuer og meddele mig resultatet af disse overvejelser.

Direktoratet har oplyst at der ikke er planer om at udfærdige fælles retningslinjer for de åbne fængsler. De grunde der kan tale for en central regulering af området vedrørende de lukkede fængsler, er ikke lige så tungtvejende i relation til de åbne fængsler, hvor den gennemsnitlige opholdstid er forholdsvis kortvarig. Direktoratet har bemærket at de enkelte åbne fængsler kan lave lokale aftaler med de indsatte om maling/farvevalg/standardfarver vedrørende egne stuer.

Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad punkt 6.10.Tv

Jeg bad fængslet om at oplyse hvad fængslet fik oplyst om tv-ordningen i Statsfængslet på Kragsskovhede ved henvendelse dertil. Ifølge de indsatte skulle dette fængsel have en ordning hvorefter de indsatte hver især betaler et beløb til en tv-ordning der giver adgang til flere kanaler.

Fængslet har oplyst at det ved henvendelse til Statsfængslet på Kragsskovhede blev oplyst at der anvendes en noget anden model end den der har været på tale i Nr. Snede. De indsatte på Kragsskovhede driver selv en antenneforening og er ansvarlige og medbestemmende for den programflade der skal være til rådighed for de indsatte. Af praktiske årsager – krav fra leverandøren af tv-kanalerne – kan man kun ændre på programfladen en gang årligt. Statsfængslet på Kragsskovhede har indgået en ordning med de indsatte hvor der hver måned reserveres et fast beløb (p.t. 70 kr. pr. indsat) på en særlig konto. Fra denne konto betales alle udgifter til tv-

licenser, reparationer, vedligeholdelse af tv og antenneanlæg samt udgifter til udbedring af hærværk begået af indsatte. Statsfængslet på Kragsskovhede har således valgt en ordning hvor der sættes en grænse for hvor store fængslets udgifter til tv, udbedring af hærværk mv. kan blive. Der er ingen direkte opkrævning af betaling for tv hos den enkelte indsatte og dermed heller ikke et gruppepres mellem de indsatte for at alle indsatte skal deltage i betalingen for tv-programmer. Omvendt har ordningen den ulempe at hvis enkelte indsatte forøver meget hærværk på enten tv, antenneanlæg eller i al almindelighed, kan kontoen blive overbelastet med den konsekvens at en nødvendig reparation eller licensbetaling ikke kan finde sted på grund af overtræk på kontoen.

Statsfængslet på Kragsskovhede har over for Statsfængslet ved Nr. Snede oplyst at fængslet har gode erfaringer med ordningen. Det har en vis præventiv effekt når det meddeles at der f.eks. er udøvet hærværk i et sådant omfang at der ikke er midler til at betale kommende licenser.

Statsfængslet ved Nr. Snede har udtalt at den model som anvendes i Statsfængslet på Kragsskovhede, efter fængslets opfattelse er forholdsvis omkostningskrævende, men fængslet vil dog desuagtet overveje om modellen med fordel kan indarbejdes i en fremtidig løsning af tv-problematikken i Statsfængslet ved Nr. Snede.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder fængslet om at oplyse mig om resultatet af fængslets overvejelser. Det bemærkes at jeg forstår det oplyste om ordningen i Statsfængslet på Kragsskovhede sådan at fængslet – og ikke de enkelte indsatte – afholder det nævnte beløb pr. indsatte til ordningen, og at der således ikke er tale om at de indsatte automatisk trækkes for dette beløb og dermed vil skulle framelde sig ordningen hvis de ikke ønsker at deltage heri.

Ad punkt 7.1.Fritid

I forlængelse af min anmodning under pkt. 2.3.6. om oplysning om bl.a. de motionsredskaber der var (kommet) i fritidsbygningen til brug for de indsatte på de halvåbne afdelinger, bad jeg fængslet om at oplyse hvorvidt de indsatte fra disse afdelinger fortsat havde adgang til konditorummet på den åbne afdeling, og om hvordan det i givet fald sikres at alle indsatte fra de halvåbne afdelinger der ønsker at anvende motionsredskaberne dette sted, får adgang til dette.

Fængslet har oplyst at de indsatte på afdelingen efter ibrugtagningen af fritidsbygningen ved den halvåbne afdeling ikke længere har adgang til fritidslokalerne i det åbne afsnit. Fængslet har samtidig oplyst om de tidspunkter hvorpå de indsatte kan benytte fritidsbygningen ved den halvåbne afdeling, jf. nedenfor.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Da de indsatte på den halvåbne afdeling tilsyneladende ikke var bekendt med at der er en gammel fodboldbane som de kan benytte, bad jeg fængslet om at orientere dem herom. Jeg bad samtidig fængslet om at oplyse mig om eventuelle begrænsninger i brugen af denne bane der – så vidt jeg erindrede – ligger uden for hegnet og derfor ikke er umiddelbart tilgængelig for de indsatte.

Fængslet har oplyst at der nu i den skriftlige orientering til de indsatte på de halvåbne afdelinger er indføjet oplysning om at fodboldbanen kan benyttes. En forudsætning for benyttelsen er

dog at de indsatte ledsages af personale, og anvendelsen af banen skal derfor aftales konkret. Der kan være opgaver på afdelingen, f.eks. transportopgaver ud af huset, der gør at personale-situationen ikke muliggør anvendelse af banen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad fængslet om en udtalelse vedrørende et ønske fra de indsatte på de halvåbne afdelinger om flere ture ud af huset.

Fængslet har oplyst at der har været arrangeret ture ud af huset til blandt andet bowling og biograf, men at antallet af ture har været begrænset på grund af en længere periode med persona-lemangel. Fængslet har desuden oplyst at der nu er knyttet fem nyansatte fængselsfunktionærer til afdelingen, og at det med denne personaletilførsel vil være muligt oftere at arrangere ture. I øvrigt arrangerer fængslets præst hver uge vandreture til den nærliggende Rørbæk Sø hvor der ofte deltager 6-8 indsatte.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at det efter tilførsel af mere personale til afdelingen vil være muligt at arrangere flere ture ud af huset.

Jeg bad om direktoratets bemærkninger til udbuddet af fritidsaktiviteter for de indsatte på de halvåbne afdelinger, herunder udendørsaktiviteter.

Direktoratet har udtalt at udbuddene af fritidsaktiviteter for indsatte på de halvåbne afdelinger efter direktoratets opfattelse er varierede og som udgangspunkt dækker behovet. Direktoratet har henvist til fængslets oplysninger om at der er mulighed for diverse aktiviteter i fritidsbygningen i tiden kl. 15.00-21.00 i perioden 1. maj til 1. november. I den øvrige del af året er bygningen åben fra 15.00 til 17.00 og fra 19.00 til 20.00. Herudover er der mulighed for at benytte boldbanen efter konkret aftale med andre afdelinger i fængslet. Endelig er der mulighed for at arrangere ture ud af huset til blandt andet bowling og biograf, og fængslets præst arrangerer ugentlige vandreture.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 7.2. Besøg

Jeg bad om fængslets bemærkninger til det som talsmændene anførte om besøgsordningen, herunder oplysning om hvorvidt det legetøj der var indkøbt, men på tidspunktet for inspektionen endnu ikke sat ud på afdelingerne, også omfattede legetøj til de halvåbne afdelinger. Talsmændene havde udtrykt ønske om et fælleslokale til afvikling af besøg, en udendørs legeplads eller eventuelt et legerum med legetøj i fritidshuset.

Fængslet har oplyst at det legetøj der var indkøbt da inspektionen fandt sted, er tilgængeligt for de indsatte børn. Legetøjet opbevares på afdelingens depot og kan udleveres ved henvendelse til personalet. De indsatte er orienteret herom i den tidligere nævnte folder der udleveres til de indsatte ved indsættelsen.

Fængslet har desuden oplyst at fængslet er enig i at det ville være formålstjenligt med en udendørs legeplads eller eventuelt et legerum med legetøj. Der er dog for tiden ikke ledige lokaler

til legerum, ej heller i fritidsbygningen. Spørgsmålet om indretning af legeplads vil blive taget op i forbindelse med indretning og ibrugtagning af det lukkede afsnit.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af overvejelserne om indretning af legeplads i forbindelse med indretning af det lukkede afsnit.

Ad punkt 7.8.Frokostpause

Jeg bad om underretning om resultatet af fængslets (fornyede) overvejelser om ændring af frokostpausen således at maden indtages på arbejdspladserne.

Fængslet har oplyst at der i begyndelsen af 1990'erne i fængslets samarbejdsudvalg blev truffet en principbeslutning om at spisning skulle foregå på arbejdspladserne i frokostpauserne så snart de økonomiske muligheder for en ombygning af pauserum til spiserum med de fornødne faciliteter på de forskellige arbejdspladser var til stede. Denne principbeslutning har ikke ført til konkrete resultater – ikke mindst fordi økonomien ikke har gjort det muligt. De indsatte i det åbne fængsel har hidtil været imod en sådan ordning. Der er således ikke truffet konkrete beslutninger om spisning på arbejdspladserne. Fængslet beklager hvis udtrykket ”endelig beslutning” i fængslets tidligere udtalelse til mig kunne indicere noget andet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 7.9.Fællesrum

Jeg bad fængslet om at oplyse hvorvidt de indsattes køleskabe er udstyret med frostboks. I benægtende fald bad jeg fængslet om at overveje spørgsmålet om indkøb af en fælles fryser igen.

Fængslet har oplyst at de indsattes køleskabe på den halvåbne afdeling er udstyret med frostboks. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.1.Anbringelse af indsatte der venter på overførsel, ledelse og personale mv.

Jeg bad om direktoratets bemærkninger til det som fængslet havde anførte om personalenormeringen på straf- og isolationsafdelingen, og jeg bad herunder direktoratet oplyse hvad der var sket i anledning af fængslets ønske om en styrkelse af bemanningen på afdelingen; fængslet havde anført at fængslet så at sige, ud over en halvåben afdeling, tillige inden for stort set den samme personaleramme skal betjene 15 indsatte på isolationsafdelingen. Fængslet havde videre oplyst at fængslet bl.a. i forbindelse med de seneste kontraktforhandlinger over for direktoratet havde fremsat et ønske om en styrkelse af bemanningen.

Direktoratet har oplyst at det var forudsat at oprettelsen af straf- og isolationsafdelingen skulle være udgiftsneutral idet afdelingen ikke indgik i fængslets godkendte kapacitet. Direktoratet har imidlertid taget fængslets ønske om styrket bemanning til efterretning, og ved kontraktforhandlingerne i 2002 blev fængslet tilført 0,4 mio. kr. til en styrkelse af bemanningen på straf- og isolationsafdelingen.

Ved kontraktforhandlingerne i 2003 blev fængslets bemanning diskuteret, herunder bemanningen på straf- og isolationsafdelingen, og fængslet blev tilført midler således at man nu er enige om at fængslet endeligt er kompenseret for dets udgifter i forbindelse med etablering af straf- og isolationsafdelingen.

Jeg har noteret mig det oplyste om styrkelse af personalebemandingen ved kontraktforhandlingerne i såvel 2002 som 2003, og at der er enighed om at fængslet nu er kompenseret for udgifterne til (bl.a.) etablering af afdelingen.

Jeg bad om fængslets bemærkninger til en klage fra de indsatte over at valg af gangmand efter de indsattes opfattelse er vilkårligt, og til et ønske om en kontaktperson for de indsatte på afdelingen.

For så vidt angår valg af gangmand har fængslet oplyst at det sker ud fra en konkret vurdering på baggrund af den indsattes ønske, hans formodede evner til at klare opgaven tilfredsstillende og hans opholdstid.

For så vidt angår ønsket om en kontaktperson har fængslet oplyst at der tidligere har været en kontaktpersonordning på afdelingen, men at erfaringerne med ordningen ikke var gode. Fængslet valgte derfor at gå tilbage til en ordning hvorefter det er det til enhver tid tjenestegørende personale der tager sig af kontakten til de indsatte. Indsatte der er overført fra det åbne afsnit i Nr. Snede, bevarer dog deres kontaktperson fra det åbne afsnit på isolationsafdelingen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende disse spørgsmål.

Ad punkt 8.2.Sagsbehandlingen vedrørende indsatte der er overført fra andre institutioner

Jeg anmodede direktoratet om en udtalelse vedrørende henvisningen i Direktoratet for Kriminalforsorgens orienteringsbrev af 25. oktober 2001 vedrørende de nye afdelinger i Statsfængslet ved Nr. Snede til straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 5, der handler om midlertidig overførsel ”under behandling af spørgsmålet om overførsel”, for så vidt angår tilfælde hvor det er ”bestemt” at der skal ske en sådan overførsel.

Direktoratet har i den anledning anført følgende:

”...

Direktoratet bemærker, at efter straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 5, kan indsatte under behandlingen af spørgsmålet om overførsel fra åbent til lukket fængsel midlertidigt anbringes i arresthus, når der er grund til at antage, at betingelserne for overførsel til lukket fængsel er opfyldt. Efter ordlyden er der således alene mulighed for midlertidig anbringelse i arresthus, indtil afgørelsen om overførsel til lukket fængsel er truffet.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår, at reglen indebærer en ’lovfæstelse af den gældende praksis, hvorefter den indsatte under behandlingen af spørgsmålet om overførsel til lukket fængsel midlertidigt kan anbringes i arresthus’. Denne tidligere praksis har utvivlsomt også omfattet, at den indsatte forblev i arresthuset, indtil overførsel til lukket fængsel kunne ske.

Der er lagt til grund, at § 25, stk. 5, giver mulighed for at lade den indsatte forblive i arresthuset, indtil overførsel kan ske.

Spørgsmålet om hjemmel til midlertidig overførsel til arresthus i de tilfælde, hvor afgørelse om overførsel til lukket fængsel træffes, mens den indsatte fortsat er i det åbne fængsel, men overførslen pga. pladsforholdene først kan ske efter nogen tid, minder om den situation, hvor ind-

satte efter dom pga. pladsforholdene må vente en tid i arresthus, inden overførsel til fængsel kan ske.

Under hensyn til, at tanken var at opretholde hidtidig praksis, har direktoratet lagt til grund, at der er tilstrækkelig hjemmel til både at overføre midlertidigt til arresthus, når en indsat fortsat opholder sig i det åbne fængsel, når afgørelsen om overførsel til lukket fængsel træffes, og i de tilfælde, hvor den indsatte, inden afgørelsen træffes, er overført til arresthus.

Ovennævnte fremgår i øvrigt af den høringsoversigt vedrørende udkastene til administrative regler med hjemmel i straffuldbyrdelsesloven, som direktoratet udsendte til tjenestestederne den 26. september 2001.”

Som nævnt af direktoratet omfatter bestemmelsen i straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 5, efter sin ordlyd kun den situation at den indsatte overføres midlertidigt til arresthus mens sagen om overførsel behandles, dvs. indtil der er truffet afgørelse herom. Jeg har noteret mig at straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 5, ifølge forarbejderne hertil er en lovfæstelse af den tidligere praksis, og at denne praksis efter direktoratets opfattelse utvivlsomt også har omfattet den situation at den indsatte forbliver i arresthuset efter at der er truffet afgørelse om overførsel til lukket fængsel, indtil overførslen kan gennemføres. Jeg har videre noteret mig at direktoratet har lagt til grund at lovfæstelsen af praksis også indebærer at der er hjemmel til overførsel til arresthus i tilfælde hvor der er truffet afgørelse om overførsel til lukket fængsel, men hvor overførslen på grund af pladsforholdene først kan finde sted efter nogen tid. Jeg har ingen bemærkninger til at direktoratet på denne baggrund har lagt til grund at straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 5 – trods sin ordlyd og uanset at det ikke udtrykkeligt fremgår af forarbejderne at lovfæstelsen af praksis også omfatter de nævnte situationer – indeholder tilstrækkelig hjemmel til denne praksis. Jeg går ud fra at direktoratet ved en kommende lovrevision vil overveje behovet for en præcisering af bestemmelsen.

Jeg anmodede fængslet om at oplyse nærmere om antallet af og opholdstiden for de indsatte der indtil da havde afventet overførsel til lukket anstalt.

Fængslet har oplyst at antallet af indsatte som afventede overførsel til lukket anstalt i perioden 24. september 2001 til 24. januar 2003 var i alt 186. Fængslet har vedlagt en oversigt af 28. januar 2003 til orientering.

Fængslet har videre oplyst at den faktiske opholdstid for hver enkelt indsat ikke er opgjort da dette vil være meget tidskrævende. Der er i stedet udarbejdet en opgørelse over antallet af ”ventere” på en given dag med angivelse af ventetid for den enkelte. Fængslet har vedlagt denne opgørelse (af 12. marts 2003) til min orientering. Heraf fremgår at den af de indsatte der havde haft længst ophold på afdelingen, denne dag havde været på afdelingen i knap 2 måneder. (I opgørelsen af 28. januar 2003 har afdelingens leder anført at ventere fra andre fængsler end Fængselsafdelingen Kærshovedgård har en skønnet opholdstid på 3-4 måneder, og at enkelte har haft ophold på afdelingen i 6-7 måneder).

Direktoratet har henholdt sig til fængslets oplysninger. Direktoratet har i den forbindelse oplyst at direktoratet alene registrerer beslutninger om overførsler og derfor ikke har mulighed for at oplyse hvor længe indsatte venter på overførsel til lukket anstalt. Hvis jeg ønsker det, kan direktoratet lave særlige udtræk der viser antallet af beslutninger om overførsler fra åbent fængsel til halvåben afdeling, arresthuse og lukkede fængsler i et givent kvartal.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad endvidere direktoratet om at oplyse hvad ”midlertidigt” dækker over. Jeg bemærkede i den forbindelse at jeg umiddelbart forstod følgeskrivelsen til cirkulæret af 24. oktober 1985, hvoraf det forudsætningsvist følger at midlertidigt ophold kan være mere end 3 måneder, sådan at der ikke er nogen grænse for varigheden af opholdet i arresthuset idet det afgørende er at anbringelse i arresthus er sket med henblik på videreførsel når der bliver plads, og i den for-

stand er (tænkt) midlertidigt. Jeg tilkendegav samtidig at midlertidigt efter en sproglig forståelse imidlertid er en periode af begrænset varighed.

Direktoratet har henvist til besvarelsen ovenfor under pkt. 8.2. Sagsbehandlingen vedrørende indsatte der er overført fra andre institutioner (om forarbejderne til bestemmelsen i straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 5).

Idet det må lægges til grund at straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 5, indeholder hjemmel til anbringelse i arresthus indtil der kan ske overførsel til lukket fængsel, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg udtalte at der såfremt ventetiden på overførsel bliver langvarig, efter min opfattelse kan rejses spørgsmål om hvorvidt kompetencen til at behandle sager vedrørende de indsatte fortsat bør ligge hos den institution hvorfra den indsatte er overført. Jeg bad direktoratet om en udtalelse vedrørende dette spørgsmål.

Direktoratet har i den anledning anført følgende:

”**Direktoratet** bemærker, at det fremgår af § 1, stk. 2, i cirkulæret af 24. oktober 1985 om behandlingen af sager om udgang, prøveløsladelse, afbrydelse af straffuldbyrdelsen, overførsel mellem kriminalforsorgens institutioner og overførsel i medfør af straffelovens § 49, stk. 2 (nu straffuldbyrdelseslovens § 78), vedrørende indsatte, der midlertidigt er anbragt i arresthus, at de pågældende institutioner i det enkelte tilfælde kan aftale, at sagen behandles af arresthuset.

Direktoratet finder ikke grundlag for at ændre reglerne, således at kompetencen ved f.eks. midlertidige anbringelser af længere varighed ligger hos den institution, hvor den indsatte er anbragt. Direktoratet finder, at den nuværende ordning efter § 1, stk. 2, hvor det i det enkelte tilfælde kan aftales, at kompetencen ligger hos den institution, hvor den indsatte er anbragt, er hensigtsmæssig.”

Idet jeg går ud fra at muligheden for at aftale at kompetencen skal ligge hos den institution hvor den indsatte bliver anbragt, også udnyttes i praksis (ved anbringelser af længere varighed), foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad punkt 8.3.Fællesskab mv.

Jeg bad om fængslets bemærkninger til de indsattes ønske om forlængelse af fællesskabstiden.

Fængslet har oplyst at der ikke er planer om at udvide fællesskabstiden. Dette skyldes hensynet til og opgaverne vedrørende de straffcelleanbragte idet den tid hvor der ikke er fællesskab for ”venterne”, bruges af personalet til at betjene de straffcelleanbragte og de indsatte der er udelukket fra fællesskab.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 8.4.Telefonering

Jeg noterede mig at der efter en konkret vurdering kan gives de indsatte tilladelse til at ringe til myndigheder i udlandet på andre tidspunkter end mellem kl. 18 og 21. Jeg bad fængslet om at oplyse om muligheden for at ringe til slægtninge mv. i udlandet uden for nævnte tidsrum.

Fængslet har oplyst at indsatte der har behov for at ringe til familie i udlandet, jævnligt får tilladelse til at telefonere uden for tidsrummet kl. 18.00-21.00.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig at muligheden for efter en konkret vurdering at ringe uden for tidsrummet kl. 18-21 ikke kun omfatter opkald til myndigheder, men også f.eks. slægtninge i udlandet, og at der jævnligt gives tilladelse hertil.

Ad punkt 8.5.Fritid

På baggrund af fængslets oplysninger om at mængden af spil der var til rådighed, ville blive nærmere undersøgt med henblik på eventuelt indkøb af nye spil, bad jeg fængslet om at oplyse om der var indkøbt nye spil.

Fængslet har oplyst at der er indkøbt ca. 10 nye spil. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Hvis de indsatte på halvåben afdeling efter ibrugtagningen af fritidsbygningen fortsat havde adgang til kondirummet i åben afdeling, bad jeg fængslet om at oplyse om de indsatte på straf- og isolationsafdelingen der har adgang til fællesskab, også har mulighed for at anvende dette lokale.

Fængslet har oplyst at det var tanken at indsatte fra strafafdelingen skulle have adgang til fritidsbygningen. Det viste sig imidlertid ikke at være muligt at gennemføre i praksis da det efter fængslets vurdering ville kræve en forøgelse af personalebemandingen, idet det af ordens- og sikkerhedsmæssige grunde ville være nødvendigt med personale i bygningen.

Fængslet har i den forbindelse oplyst at der i stedet er indkøbt en kondicykel og installeret en ribbe i et lokale på strafafdelingen. Fængslet finder dog stadig at der er behov for bedre adgang til motion, specielt for indsatte som har et længerevarende ophold på strafafdelingen. Fængslet har oplyst at fængslet – under forudsætning af at strafafdelingen skal bevare sin nuværende status – har et ønske om at der i forbindelse med den kommende etablering af midlertidige pladser, herunder ved konverteringen af den nuværende bygning til lukket afdeling, findes en tilfredsstillende løsning med henblik på at imødekomme behovet for tilstrækkelige motions- og fritidsforhold for indsatte på strafafdelingen.

Direktoratet har henholdt sig til det af fængslet oplyste og har oplyst at direktoratet vil følge op på fængslets arbejde med at finde en tilfredsstillende løsning vedrørende motions- og fritidsforhold for indsatte på strafafdelingen.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om at blive underrettet om den løsning der findes.

Ad punkt 8.6. Besøg

Jeg bad om fængslets bemærkninger til de indsattes ønske om at besøg afvikles på egen stue.

Fængslet har oplyst at besøg i lukkede institutioner, så vidt det er fængslet bekendt, af sikkerhedsmæssige grunde ikke finder sted på den indsattes egen stue. Fængslets strafafdeling er i

denne henseende at sammenligne med de lukkede institutioner. De fleste indsatte på afdelingen har gjort sig skyldige i alvorlige disciplinære forhold i åbne fængsler. Som nævnt under inspektionen er en stor del bestemt overført til fortsat afsoning i lukket fængsel, f.eks. pga. indsmugling eller handel med illegale stoffer. Besøg på egen stue vil i højere grad muliggøre fortsat risiko for sådan indsmugling frem for besøg i et særligt lokale (med efterfølgende undersøgelse af den indsatte).

Direktoratet har bemærket at det af § 3, stk. 2, nr. 2, i besøgsbekendtgørelsen (nr. 376 af 17. maj 2001) bl.a. fremgår at det kan tillades at besøg foregår på de indsattes opholdsrum, hvis forholdene i institutionen gør det forsvarligt.

Direktoratet har videre henvist til at institutionens leder efter straffuldbyrdelseslovens § 53, stk. 2, i øvrigt (dvs. bortset fra de forhold der er reguleret i medfør af lovens § 53, stk. 1) fastsætter regler om besøgenes afvikling, og at det således er overladt til institutionens leder at vurdere om f.eks. ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn i institutionen betyder at afvikling af besøg på indsattes eget opholdsrum er forsvarligt. Direktoratet har ikke bemærkninger til at fængslet af de nævnte grunde ikke har fundet det forsvarligt at tillade de indsatte på statsfængslets straf- og isolationsafdeling at afvikle besøg på deres egne opholdsrum.

Jeg har heller ingen bemærkninger hertil, og jeg foretager mig derfor ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 9.4. Talsmandsordningen

Jeg anmodede fængslet om at oplyse hvorvidt reglerne om talsmandsvirksomhed (som forelå i udkast på inspektionstidspunktet) var endeligt udfærdiget og trådt i kraft, og om der i givet fald er sket ændringer i forhold til det foreliggende udkast (som jeg ikke havde bemærkninger til).

Fængslet har oplyst at reglerne snarest vil blive sat (formelt) i kraft. Fængslet har desuden oplyst at der ikke er sket ændringer i forhold til det foreliggende udkast som der i praksis har været administreret efter.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at reglerne nu er sat formelt i kraft.

Ad punkt 9.5. Besøg

Efter pkt. 19 i direktoratets besøgsvejledning (nr. 81 af 16. maj 2001) skal indsatte som får besøg af børn – ligesom den der ledsager barnet – vejledes om vigtigheden af at holde øje med børnene uanset om besøg afvikles i besøgsafdeling eller opholdsafdeling. Jeg bad fængslet oplyse hvordan denne vejledning af indsatte foregår, og overveje at oplyse om opsynspligten i de interne regler. Jeg bad om underretning om resultatet af disse overvejelser.

Fængslet har oplyst at de indsatte og de besøgende i forbindelse med besøg vejledes af afdelingspersonalet om vigtigheden af at holde opsyn med de besøgende børn. Denne vejledningspligt vil nu blive indarbejdet i de interne regler for personalet. De besøgende orienteres herudover skriftligt via ansøgning om besøgstilladelse. Fængslet har vedlagt en standardansøgning. Fængslet har ikke udtalt sig om hvorvidt det har været overvejet at oplyse de indsatte om deres opsynspligt i de interne regler.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

*Jeg har noteret mig det oplyste, herunder om indarbejdelse af **vejledningspligten** i de interne regler for personalet. Jeg beder fængslet om at oplyse om det har været overvejet at oplyse om **opsynspligten** i de interne regler der retter sig til de indsatte, og hvis det ikke er tilfældet, beder jeg på ny fængslet om at overveje det. Jeg beder om underretning om resultatet af disse overvejelser.*

Jeg bad om en kopi af den meddelelse til de besøgende som er omtalt under pkt. C-19 i de interne regler vedrørende personalet.

Fængslet har oplyst at der ikke findes en intern regel benævnt C-19, og at der ikke anvendes en meddelelse til de besøgende. Fængslet går ud fra at der tænkes på Fængselsafdelingen Kærshovedgaard over for hvilken jeg har fremsat en tilsvarende anmodning.

Direktoratet har henholdt sig til det af fængslet oplyste med bemærkning om at direktoratet under henvisning til det som fængslet under det forudgående spørgsmål om besøg har oplyst vedrørende fremgangsmåden med hensyn til vejledning om opsynspligten, herunder at der sker såvel mundtlig som skriftlig vejledning af de besøgende, finder at fængslets fremgangsmåde må anses for tilstrækkelig.

Jeg har noteret mig at der sker såvel mundtlig som skriftlig vejledning af den besøgende om opsynspligten. Jeg beklager at jeg i denne sag ved en fejl har henvist til regler der gælder for personalet i Fængselsafdelingen Kærshovedgård.

Ad punkt 11.3. Forhørscelleanbringelse

Jeg bad fængslet om at oplyse om det ved forhørscelleanbringelsen i sagen med forhørsrapport nr. 139 blev lagt til grund at disciplinærsagen ville udmunde i strafcelleanbringelse, og hvorfor det var nødvendigt at anbringe den indsatte i forhørscelle. Af oplysningerne i sagen fremgik det at der ved visitation af den indsatte da han mødte op til afsoning, bl.a. blev fundet nogle stanniolpakker med et hvidt pulver. Ved forhøret den næste dag blev der truffet afgørelse om at overføre den indsatte til fortsat strafudståelse i lukket institution.

Fængslet har oplyst at den indsatte ved indsættelsen blev fundet i besiddelse af diverse ikke-tilladte genstande, herunder en teske der var brændt på bagsiden, samt en pakke med hvidt pulver. Der forelå derfor mistanke om at den indsatte havde forsøgt indsmugling af ulovlige stoffer/genstande, men det blev efterfølgende nødvendigt at undersøge det hvide pulver nærmere. Den indsatte havde ved indsættelsen ikke erkendt at han havde forsøgt indsmugling. Hvis han havde forklaret som senere under det disciplinære forhør, var han efter normal praksis blevet midlertidigt udelukket fra fællesskab indtil forhør var blevet afholdt. Fængslet har i den forbindelse bemærket at forsøg på indsmugling af hårde stoffer normalt vil medføre overførsel til lukket fængsel, eventuelt midlertidigt.

Direktoratet har anført følgende:

” ...

Direktoratet bemærker, at det følger af straffuldbyrdelseslovens § 71, at forhørscelle ikke kan anvendes, såfremt den indsatte har overtrådt bestemmelser, som antages at medføre disciplinærstraf i form af bøde.

Henset til at der forelå mistanke om indsmugling af ulovlige stoffer i form af et ukendt hvidt pulver, finder direktoratet ikke, at det kan kritiseres, at fængslet oprindeligt anså det for muligt,

at sagen ville føre til en disciplinærstraf af strafcelle. Indsmugling af stoffer vil kun undtagelsesvis resultere i bødestraf.

Da den indsatte ved fundet af de ikke-tilladte genstande ikke erkendte forsøg på indsmugling, og da det eventuelt var nødvendigt at undersøge det hvide pulver nærmere, mener direktoratet, at fængslet kunne have grund til at tro, at den indsatte ved ophold i fællesskab kunne vanskeliggøre undersøgelsen (f.eks. ved at afstemme en urigtig forklaring med medindsatte). Direktoratet finder derfor ikke grundlag for at kritisere, at fængslet ved fundet af de ikke-tilladte genstande besluttede at anbringe den indsatte i forhørscele.”

Selv om fængslet ikke direkte har besvaret mit spørgsmål om hvorvidt det ved forhørsceleanbringelsen – på det da foreliggende grundlag – blev lagt til grund at der ville ske strafcelleanbringelse, forstår jeg af det af fængslet oplyste at det forholder sig sådan. Jeg forstår endvidere fængslets oplysninger sådan at der (i overensstemmelse med normal praksis) ville være sket midlertidig udelukkelse fra fællesskab hvis den indsatte ved visitationen havde forklaret som senere under det disciplinære forhør, idet det i så fald ville have været lagt til grund at der ville ske overførsel som der efter praksis normalt sker ved indsmugling af hårde stoffer – hvilket rent faktisk også blev udfaldet af sagen. (Efter straffuldbyrdelseslovens § 63, stk. 2, 2. pkt., kan der ske midlertidig udelukkelse fra fællesskab hvis der er grund til at antage at betingelserne for overførsel i f.eks. lovens § 25 er opfyldte).

Med disse bemærkninger har jeg noteret mig det som fængslet har oplyst i relation til den første betingelse i straffuldbyrdelseslovens § 71, stk. 1, dvs. betingelsen om at det må antages at der vil ske strafcelleanbringelse.

Til den del af direktoratets udtalelse der vedrører denne betingelse, bemærker jeg at min anmodning om oplysning om hvorvidt det ved forhørsceleanbringelsen blev lagt til grund at der ville ske strafcelleanbringelse, skyldtes at forhøret ikke resulterede i strafcelle, men i overførsel. Jeg havde således til hensigt at få afklaret om det ved forhørsceleanbringelsen blev

lagt til grund at der ville ske straffcelleanbringelse eller overførsel – og ikke om det blev lagt til grund at der (kun) ville blive ikendt en bøde for forholdet.

Med hensyn til mit spørgsmål om hvorfor det var nødvendigt at anbringe den indsatte i forhørs-celle (jf. den anden betingelse i straffuldbyrdelseslovens § 71, stk. 1), har fængslet som nævnt oplyst at det efterfølgende blev nødvendigt at undersøge det hvide pulver nærmere, og at den indsatte ikke ved indsættelsen erkendte indsmugling. Direktoratet har, som det fremgår af det citerede, udtalt at fængslet på denne baggrund kunne have grund til at tro at den indsatte ved ophold i fællesskab kunne vanskeliggøre undersøgelsen (f.eks. ved at afstemme en urigtig forklaring med medindsatte), og direktoratet finder derfor ikke grundlag for at kritisere at fængslet ved fundet af de ikke-tilladte genstande besluttede at anbringe den indsatte i forhørs-celle. Jeg går ud fra at forhørs-celleanbringelsen skete fordi fængslet antog at der var kollusionsfare.

Da den indsatte ved indsættelsen ikke erkendte indsmugling af euforiserende stoffer, har jeg ingen bemærkninger til at fængslet på grund af kollusionsfare fandt det nødvendigt at forhørs-celleanbringe den indsatte.

Ad punkt 11.4.Sagsbehandlingstiden

Jeg bad fængslet om at oplyse hvorfor der gik mellem 5 og 7 dage fra indberetningen til udfærdigelsen af bødeforlægget i 4 nærmere angivne tilfælde (rapport nr. 134 og 135 (5 dage) og rapport nr. 131 og 130 (henholdsvis 6 og 7 dage)).

Fængslet har erkendt at der ved de nævnte bødeforelæg, der alle er dateret den 25. februar 2002, har været tale om en usædvanlig lang ekspeditionstid. Fængslet kan ikke give nogen

konkret forklaring herpå, men formentlig har der været tale om at afdelingslederen har været fraværende (på kursus eller lignende), og at der på det pågældende tidspunkt ikke har været afløsning for denne.

Fængslet har efterfølgende gennemgået forhørsprotokollen og lavet en opgørelse over 50 fortløbende sager – såvel forhørssager som bødeforlægssager. Denne opgørelse viser at der i 96% af tilfældene er gået højst 4 dage fra den underliggende rapportes udfærdigelse til udfærdigelsen af bødeforlægget/afholdelsen af forhøret. Der er således tale om meget få sager hvor der går mere end 4 dage. Fængslet har desuden oplyst at der – efter at fængslet har oprettet yderligere en stilling som afdelingsleder – normalt altid vil være en afdelingsleder til stede således at der for fremtiden hurtigt kan tages stilling til foreliggende indberetninger.

Direktoratet har henholdt sig hertil med oplysning om at direktoratet dog har meddelt fængslet at der burde være gjort notat i sagerne om baggrunden for den lange ekspeditionstid.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder direktoratets meddelelse til fængslet.

For så vidt angår forhørssagerne bad jeg fængslet om at oplyse hvorfor der i sagen med nr. 143 ikke var afholdt forhør inden det nye forhold som fandt sted seks dage efter det første forhold, og hvorfor der i sagen med nr. 136 gik fire dage fra modtagelsen af analyseresultatet (som ifølge blanketten var sendt pr. fax og dermed modtaget samme dag som det er afsendt).

Fængslet har oplyst at det ikke nu er muligt konkret at svare på hvorfor der ikke er foretaget forhør på et tidligere tidspunkt. Den overvagtimester som var forhørsleder, er gået på pension. Fængslet henviser i øvrigt til fængslets udtalelse ovenfor ad svar på spørgsmål om sagsbehandlingstid i forbindelse med udfærdigelse af bødeforlæg.

Direktoratet har henholdt sig hertil med oplysning om at direktoratet dog har meddelt fængslet at der burde være gjort notat i sagerne om baggrunden for at der gik så lang tid før forhørene blev afholdt.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 11.5.4.1. Protokollen

Jeg bad fængslet om at oplyse om der var tale om en skrivefejl for så vidt angår sagen med nr. 121, og at den således rettelig har nr. 124. Fængslet anvender en samlet protokol, og jeg havde modtaget sager med numrene 121 til og med 143, dog ikke rapporter med numrene 122-124. Hvis det ikke forholdt sig sådan, bad jeg fængslet om at oplyse hvorfor jeg ikke havde modtaget nr. 124 i stedet for nr. 121.

Fængslet har oplyst at der ikke er tale om en skrivefejl. Sag nr. 121 er den sidste sag (af de 10 sager som jeg anmodede om), hvori der forud for den 5. marts 2002 er afholdt forhør. På tilsvarende vis er sag nr. 127 den 10. og sidste sag der er afgjort med bødeforelæg forud for denne dag. Sagerne med nr. 122, 123 og 124 er alle bødeforelægssager (og ville derfor have været henholdsvis nr. 13, 12 og 11) og er derfor ikke medsendt.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ikke har bemærkninger hertil.

Jeg har noteret mig at der ikke er tale om en skrivefejl, men om den sidste forhørsag idet sagerne med nr. 122-124 alle var bødeforelægssager.

Jeg bad tillige fængslet om en udtalelse vedrørende det forhold at sagsnumrene ikke er kronologiske.

Fængslet har oplyst at nummerrækkefølgen i protokollen ikke kronologisk følger tidspunktet for afholdelse af forhør henholdsvis oprettelse af sag vedrørende bødeforelæg, men sagerne er nummereret kronologisk efter det tidspunkt hvor forhørene underskrives af forhørslederen – bestemt ud fra den arbejdsgang som er hensigtsmæssig for det personale på inspektionskontoret som varetager sekretariatsfunktionen.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Idet jeg i øvrigt henviser til det anførte i rapporten om anvendelse af fortløbende paginering, har jeg noteret mig det oplyste.

Ad punkt 11.5.4.2. Indholdet af notatet

Jeg tilkendegav som min umiddelbare opfattelse at gengivelserne i 2 nævnte bødeforlægssager ikke var i overensstemmelse med disciplinærstrafbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 1, selv om det er en forudsætning for anvendelse af fremgangsmåden i disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6 at overtrædelsen umiddelbart har kunnet konstateres, eller sagens omstændigheder i øvrigt må anses for klarlagt. Da jeg i forbindelse med inspektionen af Fængselsafdelingen Kærshovedgård havde bedt direktoratet om en udtalelse herom i relation til behandlingen af sager fra dette fængsel, og da der var tale om enkeltstående tilfælde, foretog jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet i relation til min inspektion af Statsfængslet ved Nr. Snede.

Til orientering for det relevante personale kan jeg oplyse at direktoratet i sagen vedrørende min inspektion af Fængselsafdelingen Kærshovedgård i den anledning har anført følgende:

” ...

Som nævnt af ombudsmanden fremgår det af disciplinærstrafbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 1, at det notat, der udfærdiges i forbindelse med en disciplinærsag, blandt andet skal indeholde en gengivelse af, hvad der er indberettet. Bestemmelsen gælder både for disciplinærsager med og uden forhør.

Videre fremgår det af disciplinærstrafvejledningens punkt 9, at notatet skal indeholde oplysning om de faktiske omstændigheder, der er tillagt betydning for afgørelsen, herunder en gengivelse af det indberettede og de afgivne forklaringer. Der skal i notatet foretages en selvstændig gengivelse af de oplysninger, der findes i sagen. Det vil således ikke være korrekt at gengive oplysningerne i sagen alene ved henvisning til en underliggende rapport.

Notaterne i bødeforlægssagerne 000042-000045 og 000047-000051 indeholder alene en ganske kort summarisk beskrivelse af den forseelse, den indsatte sigtes for og ikke en egentlig gengivelse af de faktiske omstændigheder i sagen. Kravet i bestemmelsen kan ikke opfyldes ved at vedhæfte indberetningen på bødeforelægget.

Direktoratet finder det beklageligt, at disciplinærstrafbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 1, ikke har været overholdt i de nævnte sager. Direktoratet har meddelt fængslet dette.”

Jeg har i sagen vedrørende Fængselsafdelingen Kærshovedgård noteret mig det oplyste.

For så vidt angår 2 tilfælde (nr. 139 og 140) hvor der var henvist til § 2, nr. 2, i loven om euforiserende stoffer som ikke indeholder en sådan bestemmelse, bad jeg fængslet om at oplyse hvad henvisningen sigtede til.

Fængslet har oplyst at der i sag nr. 139 skulle have stået genstandsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 1, jf. lov om euforiserende stoffer, og i nr. 140 genstandsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 2.

Direktoratet har oplyst at direktoratet har meddelt fængslet at der bør udvises omhu med den korrekte citering af hvilken bestemmelse der er overtrådt.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg tilkendegav at jeg forstod reglerne om udeblivelse/forsinket tilbagekomst sådan at der for så vidt er tale om udeblivelse lige så snart den indsatte overskrider det tidspunkt som er fastsat som seneste tidspunkt for tilbagekomst, men såfremt den indsatte vender frivilligt tilbage til institutionen senest 24 timer efter dette tidspunkt, betragtes forholdet (alene) som forsinket tilbagekomst. Jeg bad direktoratet om at oplyse om denne forståelse var korrekt. I bekræftende fald bad jeg direktoratet om at oplyse hvorvidt sondringen alene har betydning for strafudmålingen og den statistiske rubricering, og om direktoratets bemærkninger til henvisningen i det konkrete tilfælde til straffuldbyrdslovens § 67, nr. 2.

Direktoratet har i den anledning udtalt følgende:

” ...

Direktoratet er enig i den af ombudsmanden beskrevne opfattelse og kan oplyse, at udstrækningen af en forsinkelse/udeblivelse alene har betydning for reaktionsvalget og for rubriceringen af forseelsen.

Direktoratet har forstået ombudsmandens forespørgsel vedrørende henvisningen i den konkrete sag som en anmodning om direktoratets udtalelse vedrørende det forhold, at der er henvist til en bestemmelse, der ikke efter sin ordlyd omhandler forsinket tilbagekomst, men derimod udeblivelse.

Efter direktoratets opfattelse omfatter udtrykket udeblivelse i § 67, nr. 2, alle tilfælde, hvor indsatte ikke vender tilbage efter tilladt fravær til det forudsatte tidspunkt. Sondringen mellem forsinket tilbagekomst og udeblivelse har således ikke betydning i relation til spørgsmålet om, hvorvidt der er hjemmel til at ikende disciplinærstraf.”

Jeg har noteret mig at jeg har forstået sondringen mellem udeblivelse og forsinket tilbagekomst korrekt, og at denne sondring alene har betydning for reaktionsvalget og den statistiske rubricering af forholdet.

Selv om straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 2, sprogligt ikke omfatter forsinket tilbagekomst, har jeg ingen bemærkninger til det oplyste om at hjemlen for ikendelse af disciplinærstraf for forsinket tilbagekomst findes i denne bestemmelse, idet der (oprindeligt) er tale om udeblivelse uanset om den indsatte vender frivilligt tilbage (inden for 24 timer) eller ej. Det bemærkes for en ordens skyld at min anmodning til direktoratet om bemærkninger til henvisningen i det konkrete tilfælde ikke skyldtes at der efter min opfattelse kunne rejses spørgsmål om hvorvidt der var hjemmel til at ikende disciplinærstraf for forsinket tilbagekomst.

Jeg tilkendegav i forbindelse med behandlingen af bødeforlægssagerne at jeg gik ud fra at fængslet fremover var opmærksom på reglen om at klokkeslættet for meddelelse af afgørelsen (som først kan træffes når den indsatte vedtager bøden) tillige skal angives.

Efterfølgende har jeg fra direktoratet modtaget kopi af de notater som direktoratet har udfærdiget i anledning af direktoratets interne inspektioner af arresthusene i Assens og Århus i efteråret 2002. Direktoratet har i den forbindelse tilkendegivet at det ikke er påkrævet at bødeforlæg påføres klokkeslæt, men datoen for indsattes underskrift skal fremgå.

Jeg har ingen bemærkninger hertil.

Ad punkt 11.5.4.3.Begrundelse

Jeg bad i et konkret tilfælde (forhørsprotokollen nr. 121) fængslet om at oplyse om påtegningen på analyseresultatet vedrørende den første urinprøve gengav et mundtligt svar fra laboratoriet på den anden prøve som laboratoriet modtog den 19. februar 2002, eller om der var tale om gengivelse af fængslets egen test (idet det fremgik af en af de andre sager at fængslet selv har et udstyr til måling af stoffer i urin). Såfremt sidstnævnte forhold gjorde sig gældende, bad jeg fængslet om en udtalelse vedrørende det forhold at den anden urinprøve blev inddraget ved forhøret den 19. februar 2002 selv om der på dette tidspunkt endnu ikke forelå svar fra laboratoriet. Jeg bemærkede at jeg var opmærksom på at forhørslederen i sin afgørelse bl.a. anførte at den indsatte på ny afgav ”en” urinprøve der var positiv for euforiserende stoffer, men da begge prøver i øvrigt er omtalt i rapporten, og det ved påtegningen på det skriftlige svar fra laboratoriet på prøven som blev taget den 14. februar 2002, er anført at den indsatte ”er dømt for forholdet”, gik jeg ud fra at også denne prøve var indgået i grundlaget for afgørelsen i sagen.

Fængslet har oplyst at det ikke med sikkerhed kan konstateres hvorvidt der er indhentet mundtligt svar fra laboratoriet på den anden prøve som laboratoriet modtog den 19. februar 2002.

Fængslet har endvidere oplyst at der næppe er tale om anvendelse af fængslets eget testapparat (som ikke anvendes som bevismiddel), men det sker af og til at der rettes telefonisk henvendelse til laboratoriet. Fængslet har endelig oplyst at det i det konkrete tilfælde kan være sket, men i givet fald kan det konstateres at det er korrekt, at også den anden prøve indeholder benzodiazepiner (og kodein), men derimod ikke morfin.

Direktoratet har henholdt sig hertil. Direktoratet har samtidig udtalt at direktoratet imidlertid finder det beklageligt at der hersker usikkerhed om hvad påtegningen på analyseresultatet vedrørende den første prøve gengiver. Direktoratet har meddelt fængslet dette.

Jeg har noteret mig at det ikke er muligt at afklare om der i det konkrete tilfælde er indhentet et mundtligt svar, men at det kan være tilfældet idet der af og til rettes telefonisk henvendelse til laboratoriet. Jeg har endvidere noteret mig at der næppe er tale om anvendelse af eget testudstyr. Det er således ikke muligt at afklare om det andet testresultat er indgået i grundlaget for forhøret på grundlag af et mundtligt svar fra laboratoriet eller selv om der endnu ikke forelå svar fra laboratoriet.

Jeg er enig med direktoratet i at det er beklageligt at der hersker usikkerhed med hensyn til hvad påtegningen på analyseresultatet vedrørende den første prøve gengiver. Jeg har noteret mig at direktoratet har gjort fængslet bekendt med sin opfattelse, og jeg foretager mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om inddragelse af det andet analyseresultat i denne sag.

For så vidt angår denne sag hvor den indsatte midlertidigt blev overført til arresthus efter bestemmelsen i straffuldbyrdelseslovens § 28, stk. 2, som henviser til straffuldbyrdelseslovens § 25, gik jeg ud fra at der i det konkrete tilfælde var tale om § 25, stk. 3, nr. 2, men jeg bad for en ordens skyld fængslet om at oplyse herom.

Fængslet har bekræftet at overførslen i sagen er sket efter straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 3, nr. 2. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 11.6.Strafudmåling

Jeg bad om en kopi af eventuelle retningslinjer for disciplinære (normal)reaktioner i Statsfængslet ved Nr. Snede som fængslet måtte have udfærdiget.

Fængslet har oplyst at der ikke er udfærdiget lokale retningslinjer for disciplinære normalreaktioner.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg gik ud fra at de angivne retningslinjer i udgangsvejledningens pkt. 42 om anvendelse af bøde og strafcelle ved henholdsvis forsinkelse og udeblivelse alene finder anvendelse i tilfælde hvor der ikendes en disciplinærstraf sammen med udgangskarantæne, og ikke tillige i tilfælde hvor der alene anvendes disciplinærstraf fordi det ikke længere er muligt at ikende udgangskarantæne. Hvis denne antagelse var forkert, bad jeg direktoratet om at oplyse det.

Jeg bad tillige om en udtalelse fra direktoratet om anvendelsen af disciplinærstraf i form af strafcelle i tilfælde af forsinkelse hvor der ikke længere er mulighed for udgangskarantæne, herunder ved forsinkelse af (ganske) kort varighed.

Direktoratet har i den anledning udtalt følgende:

” ...

Direktoratet er enig med ombudsmandens opfattelse, hvorefter udgangsvejledningens pkt. 42 alene finder anvendelse i tilfælde, hvor der ikendes disciplinærstraf sammen med udgangskarantæne.

Vedrørende spørgsmålet om anvendelsen af disciplinærstraf i tilfælde af forsinkelse, hvor der ikke længere er mulighed for udgangskarantæne, herunder ved forsinkelse af (ganske) kort varighed, bemærker direktoratet, at mens der i tilfælde, hvor en overtrædelse har givet anledning til andre foranstaltninger (eksempelvis udgangskarantæne) kun kan ikendes disciplinærstraf i det omfang afgørende ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn kræver det (jf. disciplinærstrafbekendtgørelsens § 4), må valget af reaktion på udgangsmisbrug (forsinket tilbagekomst eller udeblivelse) i tilfælde, hvor udgangskarantæne ikke længere er en mulig reaktion, ske efter en mere konkret vurdering.

Direktoratet finder således, at der efter omstændighederne kan være grundlag for at ikende disciplinærstraf i form af strafcelle også i tilfælde af forsinkelse, hvor reaktionen ellers ville være udgangskarantæne kombineret med bøde. Ved vurderingen af, om der i tilfælde af forsinkelse skal ikendes strafcelle i de situationer, hvor udgangskarantæne på grund af nært forestående løsladelse ikke er mulig, indgår navnlig varigheden af udeblivelsen (forsinkelsen) og antallet og varigheden af eventuelt tidligere udgangsmisbrug.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad endelig fængslet om at udtale sig nærmere om udmålingen af straffen i et konkret tilfælde (set i forhold til normalreaktionen i sådanne tilfælde) og om direktoratets bemærkninger hertil. Jeg bemærkede at jeg var opmærksom på at der var tale om 2 tilfælde af forsinkelse inden for kort tid. Den indsatte havde fået 7 dages strafcelle for disse 2 tilfælde af forsinkelse i 4-5 timer som fandt sted med seks ugers mellemrum (rapport nr. 143).

Fængslet har oplyst at strafudmålingen i den konkrete sag er sket på baggrund af at der er tale om 2 tilfælde af forsinkelse inden for kort tid. Fængslet har desuden oplyst at der ikke findes nogen normalreaktion som sådan i tilfælde som det foreliggende. Videre har fængslet oplyst at der i den konkrete sag ikke var mulighed for at fastsætte udgangskarantæne, og at fængslet i sådanne tilfælde har anlagt den praksis at give strafcelle således at strafudmålingen som udgangspunkt fastsættes efter antallet af karantæneuger som ville have været fastsat hvis muligheden herfor bestod. Dette betyder at 3 ugers udgangskarantæne i stedet som udgangspunkt udløser 3 dages strafcelle, 6 ugers karantæne 6 dages strafcelle osv. Fængslet har endelig oplyst at denne praksis dog ikke længere er gældende efter at udgangskarantænerne siden foråret 2002 i visse tilfælde er skærpet i forhold til tidligere.

Direktoratet har udtalt følgende:

”...

Det er **direktoratets** opfattelse, at udmålingen af straffen i det konkrete tilfælde er for høj. Direktoratet har herved navnlig lagt vægt på, at ikendelse af strafcelle i 7 dage som udgangspunkt forudsætter, at der foreligger en mere alvorlig forseelse end korterevarende forsinkelse, også selvom der foreligger 2 korterevarende forsinkelser inden for kort tid. Direktoratet har meddelt fængslet dette.”

Jeg er enig med direktoratet i at strafudmålingen i det konkrete tilfælde er uproportional. Jeg har noteret mig at direktoratet har meddelt fængslet sin opfattelse.

Ad punkt 11.9.Konfiskation

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvad der skete med de inddragne effekter i nærmere angivne tilfælde (rapport nr. 130, 133, 135, 139 og 142).

Fængslet har oplyst at der beklageligvis ikke er gjort notat om hvad der er sket med de inddragne effekter, bortset fra nr. 142 hvor det fremgår at det inddragne er henlagt på depot. I de øvrige tilfælde er der sket konfiskation. (Fængslet har i øvrigt henvist til svar i sagen vedrørende min inspektion af Fængselsafdelingen Kærshovedgård for så vidt angår normal praksis for konfiskation).

Direktoratet har oplyst at direktoratet har meddelt fængslet at det er beklageligt at det i sagerne med nr. 130, 133, 135 og 139 ikke fremgår af notatet om der har været taget stilling til spørgsmålet om eventuel konfiskation, ligesom direktoratet har noteret sig fængslets beklagelse af at det ikke fremgår af notaterne hvad der er sket med de inddragne effekter.

Jeg er enig med direktoratet og har noteret mig at direktoratet har gjort fængslet bekendt med direktoratets opfattelse. Jeg beklager samtidig at jeg ved en fejl har henvist til sagen med nr. 142 som rettelig skulle være sagen med nr. 140 (idet sagen vedrørende foldekniven som jeg udtrykkeligt omtalte som sag nr. 140, rettelig er sagen med nr. 142, mens sagen med nr. 140 vedrører hash, en tju bang og en injektionssprøjte med kanyle). Jeg går på baggrund af det af fængslet oplyste ud fra at der også er sket konfiskation i denne sag.

Ad punkt 11.10.Kompetence

Jeg bad fængslet om at oplyse om en konkret sag om overførsel efter straffuldbyrdelesloven § 25, stk. 3, nr. 2 (rapport nr. 126) var behandlet efter de dagældende kompetenceregler, dvs. om afdelingslederen indtil udfærdigelsen af de nye regler var bemyndiget til at træffe afgørelse om overførsel efter straffuldbyrdeleslovens § 25, stk. 3, nr. 2.

Fængslet har oplyst at alle afgørelser efter de kompetenceregler der gjaldt før straffuldbyrdeleslovens ikrafttræden, i princippet var delegeret til den ledende overvagtimester. Dog var det forudsat at særligt vanskelige og komplicerede sager forinden blev drøftet med fængselsinspektøren.

Fængslet har endvidere oplyst at fængslet efter straffuldbyrdeleslovens ikrafttræden har fundet det rigtigst indtil videre ikke at delegere bestemmelser om overførsel efter lovens § 25, stk. 2 og 3, idet bestemmelserne sigter til et skøn over en fremtidig uønsket adfærd (særlig bestyret mistanke om undvigelse osv.) hos den pågældende indsatte.

Endelig har fængslet oplyst at fængselsinspektøren for så vidt angår den konkrete sag mener at kunne huske at de interne bestemmelser om delegation af kompetence var sat i værk på det

tidspunkt hvor det konkrete forhør blev afholdt. Fængslet har på denne baggrund den 28. april 2003 telefonisk over for direktoratet beklaget at det er afdelingslederen og ikke fængselsinspektøren der har truffet afgørelse om overførsel i den konkrete sag.

Direktoratet har henholdt sig til det som fængslet har oplyst, herunder fængslets beklagelse af den skete fejl.

Idet det må lægges til grund at de interne bestemmelser om delegation af kompetence var sat i værk da den konkrete sag blev behandlet, er jeg enig i at det er beklageligt at afdelingslederen traf afgørelse i sagen.

Jeg bad om oplysning om hvilket tilsyn institutionens leder fører med disciplinærstrafområdet.

Fængslet har oplyst at inspektøren jævnligt udfører tilsyn med disciplinærstrafområdet, dels ved gennemlæsning af forhørsprotokollen, dels i det omfang konkrete klagesager giver anledning til det. Desuden foregår der løbende drøftelser med personale- og sikkerhedskonsulenten og afdelingslederne og disses stedfortrædere om den disciplinære praksis og procedureforskrifter. Afdelingslederne deltager sammen med fængselsinspektøren i møder med andre fængsler om koordinering af praksis.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Med den bemærkning at jeg naturligvis går ud fra at det personale der er bemyndiget til at behandle disciplinærsager, inddrager fængselsinspektøren under behandlingen af konkrete sager i overensstemmelse med det der er anført i disciplinærstrafvejledningens pkt. 2, har jeg noteret mig det oplyste om det tilsyn som fængselsinspektøren i øvrigt fører med disciplinærområdet.

12. Opfølgning

Jeg beder om at fængslet sender de oplysninger mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen.

13. Underretning

Denne rapport sendes til Statsfængslet ved Nr. Snede, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i statsfængslet.

Lennart Frandsen
Inspektionschef